

16. LUTKOKAZ

29.03. - 01.04.
Kazalište Virovitica

16. Međunarodna revija lutkarstva
"Lutkokaz"

29. ožujka - 1. travnja 2026.

Međunarodni znanstveni skup
"Vizualni jezici lutkarstva"

30. i 31. ožujka 2026.

Ponekad je možda dovoljno da nešto malo ima veliki značaj. Nešto što je bilo malo, postaje sve veće. Tako i Lutkokaz. Sa svakom godinom sve više raste, širi se i množi. Svaki festival na našim prostorima velik je pokušaj da lutkarstvo konačno stoji stabilno, mirno i ponosno uz bok svim ostalim umjetnostima. A još više da spoji sve umjetnosti. Suvremeno lutkarstvo sve više postaje dom svim umjetnostima. Teži sukusu vizualne, glazbene, plesne, glumačke, cirkuske i ostalih umjetnosti. Zato ovogodišnji Lutkokaz za cilj ima upravo to. Spajanje. Sukus. Raznovrstan program ovogodišnjeg Lutkokaza otvara put prepoznavanju lutkarstva kao umjetnosti koja u sebi ima potencijal za spajanje nespojivog. Stoga će ovogodišnji Lutkokaz udomiti radionice svjetski priznatih stručnjaka, pomno odabrane predstave hrvatskih i međunarodnih kazališta, te raznovrsne studentske ispite kojima će studenti otvoriti svoje vidike, te proširiti vidike publike. Možemo istaknuti predstave *Misto di raste lavandulili* Kazališta lutaka Zadar s redateljskim potpisom sada već poznatog redatelja Vanje Jovanovića, koji je nekad davno također igrao na Lutkokazu kao student, Slatke riječi Gradskog kazališta lutaka Rijeka u režiji Matee Bizjak Petit, Pod kontrolom Kazališta Moment iz Maribora te Šetač Davida Zuazole iz Španjolske. Predstave za različite uzraste, s velikim dijapazonom tema, kako dječjih, tako i odraslih. Sve su predstave odabrane po principu „Lutkarstvo je dom za sve umjetnosti“. Raznolikost i širina ovog malog festivala koji više nije mali još je jedan pokušaj da lutkarstvo prodiše slobodno. I sve će se to odvit u ne više toliko novom domu Lutkokaza, Virovitici.

Tamara Kučinović

Nedjelja, 29. ožujka 2026.

19:00, Kazalište Virovitica
Prva godina Glume i lutkarstva (AUK),
Kolaž („Čaj i Anka“, „Šumski sud“)

20:00, Kazalište Virovitica
– Službeno otvorenje 16. Lutkokaza
Kazalište lutaka Zadar, *Misto di raste Lavandulili*

Ponedjeljak, 30. ožujka 2026.

10:00, Kazalište Virovitica
Gabriela Redžić (AUK), *Touche passa*
Ispit iz lutkarske režije i animacije

12:00, Kazalište Virovitica
Petra Pribić (AUK), *Veliko plavo nebo se nasmiješilo*
Završni ispit iz animacije

13:00 – 16:00 i 17:00 – 19:00
Radionice studenata AUK

13:00 – 16:00 i 17:00 – 19:00, Vijećnica Virovitičko-
podravske županije
Vizualni jezici lutkarstva
Znanstveno-stručni skup u sklopu projekta KultID
izlaganja i okrugli stol

19:30, Kazalište Virovitica
Via Negativa i Moment, Maribor,
Pod kontrolom

Utorak, 31. ožujka 2026.

10:00 – 13:00 i 14:00 – 17:00
Radionice studenata AUK

10:00 – 13:00 i 14:00 – 17:00, Vijećnica Virovitičko-podravske županije

Vizualni jezici lutkarstva

Znanstveno-stručni skup u sklopu projekta KultID, izlaganja i okrugli stol

17:30, Kazalište Virovitica

Gradsko kazalište lutaka Rijeka, *Slatke riječi*

19:00, Vanadis

Davor Dokleja (AUK), *Pinokio ili kako se postaje čovjek*

Ispit iz lutkarske režije i animacije

20:30, Kazalište Virovitica

Serđo Dlačić (AUK), *Bajka o ribaru i ribici*

Ispit iz lutkarske režije i animacije

Srijeda, 1. travnja 2026.

10:00, Crveni križ

Iva Radić (AUK), *Koraljka*

Završni ispit iz animacije

10:00 – 14:00

Radionice studenata AUK

15:00, Kazalište Virovitica

Prezentacija radionica

18:00, Glazbena škola

Lovro Klepo, *Kako sam upoznao vašu majku*

Završni ispit iz animacije

19:00, Vanadis

Druga godina Glume i lutkarstva (AUK), *Brundibar*

Ispitna produkcija druge godine Glume i lutkarstva

20:30, Kazalište Virovitica

– Zatvaranje 16. Lutkokaza

David Zuazola, Španjolska, *Šetač*

Prva godina Glume i lutkarstva (AUK), *Kolaž* („Čaj i Anka“, „Šumski sud“)

Etide nastale na prvoj godini Prijediplomskog studija glume i lutkarstva na kolegiju „Animacija: dijelovi tijela i predmeti“

Izvođači: „Čaj i Anka“ Barbara Čuljak, Fabian Tadić, Lucija Vukoje; tehnička podrška: Vid Vičić; „Šumski sud“ Leon Koret, Lorena Mihaljević, Lora Simikić, Vid Vičić; tehnička podrška: Fabian Tadić, Jozo Zrno
Nositeljica kolegija: red. prof. ArtD. Maja Martinek
Suradnici na kolegiju: Matea Herman, viša ass.; Zdenka Šustić, nasl. ass.

O predstavi: Minijatura „Čaj i Anka“ odvodi nas u klasičnu bajku o Ivici i Marici lutkarski razigranu. Nakon što su ostavljeni u šumi, naši junaci neobičnim putem uz pomoć čarolije dolaze do ne tako klasične vještice kuće. „Šumski sud“, rađen po motivima *Šume Striborove*, govori o ljubavi koju majka može imati prema svome sinu, pred kojom nikakav sud ne može ostati ravnodušan i koja je jača čak i od čarolije.

Trajanje: 30 minuta

Dob: 3+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: Nedjelja, 29. ožujka, 19 sati, Kazalište Virovitica

Kazalište lutaka Zadar, *Misto di raste Lavandulilili*

Režija: Vanja Jovanović

Tekst: Vanja Jovanović i Patrik Gregurec

Dramatizacija: Patrik Gregurec

Vizualni identitet predstave (scenografija, kostimografija i dizajn lutaka): Mario Tomašević

Glazba: Tomislav Pehar

Oblikovanje svjetla: Frane Papić

Oblikovanje tona: Mate Petričević

Igraju: Irena Bausović Tomljanović, Lino Brozić, Ana Cmrečnjak i Juraj Aras

O predstavi: U predstavi pratimo dječaka Vlahu i njegovu prijateljicu Đuliju koji dolaze na mali Vlahin otok i upoznaju njegove stanovnike: kokoši i pijetla Marija Tomaševića, galeba Anđela, Majku koja ne poznaje granice osobnog prostora i Oca koji donosi buru. Otac i Vlaho nisu u dobrim odnosima otkad je Vlaho otišao na kopno u školu. Kad galeb Anđelo spusti Vlahu i Đuliju na otok, Vlaho i Otac će morati naći zajedničko tlo. Đulija na otok dolazi sa skrivenom željom, a magija Mista di raste lavandulili, ako joj dopustimo, ima tu moć da otkrije i ostvari sve želje.

Trajanje: 50 minuta

Dob: 7+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: nedjelja, 29. ožujka, 20 sati, Kazalište Virovitica

Gabriela Redžić (AUK), *Touche passa*

Predstava je nastala kao ispit 2. godine diplomskog studija Lutkarske režije, te 1. godine diplomskog studija Glume i lutkarstva.

Režija: Gabriela Redžić

Igraju: Lovro Klepo, Inka Eldan, Martina Slakoper i Borna Kres

Izrada lutaka: Marta Mršić i Ida Klarić

Mentorica: izv. prof. art. Tamara Kučinović

Suradnici na predstavi: Selma Spahić, doc. art.

Davor Molnar i umj. sur. Milan Kovačević

O predstavi: Predstava je umanjeni prikaz svakodnevice Borne, običnog lika pomalo izraženih

osobnosti te načina na koje se nosi s vlastitim tantrumima. Predstava na simpatičan i komičan način govori o temi mentalnog zdravlja. Dobrodošli u Bornin *safe space*.

Trajanje: 50 minuta

Dob: 15+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: ponedjeljak, 30. ožujka, 10 sati, Kazalište Virovitica

Petra Pribić (AUK), *Veliko plavo nebo se nasmiješilo*

Predstava je nastala kao završni ispit iz lutkarstva.

Igra: doc. art. Petra Pribić

Mentorica: red. prof. ArtD. Maja Martinek

Sumentorica: Matea Herman, viši ass.

Suradnica za tehnologiju: Marta Mršić

Glazba: doc. art. Petar Eldan

O predstavi: Predstava je nastala prema motivima nikad objavljenje slikovnice Petrine majke. Priča prati jednu mamu stjuardesu koja nas vodi na putovanje kroz rođendane njezine kćeri. Govori o vremenu koje trošimo na trivijalne stvari i kako rijetko zastanemo i uživamo u momentu sa samim sobom ili nama dragim ljudima. Trčimo za poslom i nekim materijalnim stvarima, a zanemarujemo ono što je uistinu bitno. Vežite se, polijećemo.

Trajanje: 30 minuta

Dob: 6+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: ponedjeljak, 30. ožujka, 12 sati, Kazalište Virovitica

Via negativa i Moment, Maribor, Pod kontrolom

Autor i izvođač: Luka Piletič

Dramaturzi: Uroš Kaurin i Anja Bezlova Završnik

O predstavi: Luka svaki dan vježba, usput odgovara na mailove, svaki dan se tušira hladnom vodom, zdravo se hrani, odvaja otpad, sprema, kuha – ukratko radi sve što može kako bi stvari držao pod kontrolom. Od svega mu se povraća, ali neke stvari jednostavno treba progutati. Koliko daleko se želimo tjerati da bismo imali stvari pod kontrolom? Gdje su sloboda, veselje i sreća? Ako se i vama čini da vam se svakodnevica svodi tek na pokušaj dovođenja u red vlastitih želja, nagona, obaveza, briga i problema, onda je Luka vaš čovjek. Klaun koji je zaboravio biti smiješan i izvođač koji ne zna biti ozbiljan.

Trajanje: 50 minuta

Dob: 16+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: ponedjeljak, 30. ožujka, 19:30 sati, Kazalište Virovitica

Gradsko kazalište lutaka Rijeka, Slatke riječi

Redateljica i dramaturginja: Mateja Bizjak Petit

Kreatorica lutaka i scenografkinja: Luči Vidanović

Skladatelj: Damian Felix

Suradnica za scenski pokret: Barbara Kanc

Izvode: Petra Šarac, Tilen Kožamelj i Zlatko Vicić / David Petrović

O predstavi: Lola je hrčkica s obrazima punim slatkih, nježnih riječi koje želi podijeliti. Ali svi su stalno u žurbi – mama, tata, prijatelji, učitelj... nitko nema vremena zastati i poslušati. Ipak, Lola ne odustaje. Ona ima jednu posebnu igru: u svoje

kutije sakuplja male i velike sreće. A svaka sreća je vrijedna – kamenčić, osmijeh, prazna vrećica bombona, zagrljaj, uspomena. Lola vjeruje da će, ako se riječi čuvaju s ljubavlju, jednoga dana pronaći pravo vrijeme i pravo srce. „Slatke riječi“ je poetična i razigrana predstava koja otvara prostor za slušanje, za nježnost i za maštu.

Trajanje: 40 min

Dob: 3+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: utorak, 31. ožujka, 17:30 sati, Kazalište Virovitica

Davor Dokleja (AUK i KD Pinklec), *Pinokio ili kako se postaje čovjek*

Prema motivima Carla Collodija

Predstava je nastala kao ispit 2. godine diplomskog studija Glume i lutkarstva (Asja Vidović i Matej Žerjav) i 2. godine diplomskog sveučilišnog studija Lutkarska režija (Davor Dokleja) na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku

Režija i dramaturgija: Davor Dokleja (mentorica izv. prof. art Tamara Kučinović)

Likovno oblikovanje: Marta Mršić

Glazba: Sohrab Kashef

Igraju: Asja Vidović i Matej Žerjav

Suradnici na predstavi: Selma Spahić, doc. art.

Davor Molnar i umj. sur. Milan Kovačević

O predstavi: Svi znamo priču o majstoru Geppetu koji odluči napraviti dječaka Pinokija iz komada drveta. Iz jedne posebne cjepanice. No priča tu tek počinje. Kako se postaje čovjek? Što nas sve oblikuje, što sve utječe na nas i kako mi svim tim izazovima odolijevamo i još važnije kako na njih reagiramo. Pinokio na putu prema školi susreće vršnjačko nasilje, zabavu bez odgovornosti i brze

10

načine zarade. Svaki događaj ima izbor i svaki izbor ima posljedicu, a svaka posljedica na njega ostavlja trag. Oblikuje ga.

Trajanje: 50 min

Dob: 9+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: utorak, 31. ožujka, 19 sati, Vanadis

Serđo Dlačić (AUK), *Bajka o ribaru i ribici*

Po motivima *Bajke o ribaru i zlatnoj ribici* A. S. Puškina
Predstava je nastala kao ispit 2. godine diplomskog studija Lutkarske režije, te 1. i 2. godine diplomskog studija Glume i lutkarstva

Tekst: Lora Kovač i Tea Mandarić (autorski rad kroz improvizacije)

Režija: Serđo Dlačić

Likovno oblikovanje: Ida Klarić

Mentorica: izv. prof. art. Tamara Kučinović

Igraju: Lora Kovač, Tea Mandarić, Ana Ilakovac, Petra Pribić, Nina Crnčević, Katarina Han i Laura Vrbanić

Suradnici na predstavi: Selma Spahić, doc. art.

Davor Molnar i umj. sur. Milan Kovačević

O predstavi: Predstava je povratak u prostor gdje je nekad bilo „dovoljno“, prije nego što su želje postale zapovijedi. Ribar ulazi u vlastiti krajolik sjećanja i pokušava ponovno složiti priču o ljubavi, strahu i šutnji. Likovi su dvije kamene točke koje u ruci postaju Ribar i Starica, znakovi jednog doma i jedne želje „samo da bude sretna“. Kor postaje More koje nije tek scenografija, već postaje živo tijelo. Val, vjetar i daljina se pred nama stvaraju fizičkim pokretom, dahom i ritmom. Kako želje rastu, More se mijenja. U toj tišini otvara se pitanje: kada šutnja čuva mir, a kada postaje lijepa ambalaža za strah?

PREDSTAVE

Trajanje: 60 min.

Dob: 10+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: utorak, 31. ožujka,
20:30 sati, Kazalište Virovitica

Iva Radić (AUK), *Koraljka*

Predstava je nastala kao završni ispit iz lutkarstva
Autorski projekt studentice Ive Radić
Mentorica: red. prof. ArtD. Maja Martinek
Sumentorica: Matea Herman, , viši ass.
Izrada lutke: Ivana Bašić
Audio produkcija: Nin Farkaš

O predstavi: Što je to usamljenost? Tko se s njome bori? Može li ona pronaći put u svačije srce? Iz dana u dan Koraljkin se mali svemir postojanja mijenja. Koraljka može biti bilo tko – naša baka, susjeda, mama, teta. I mi jednoga dana možemo biti Koraljka.

Trajanje: 30 min

Dob: 12+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: srijeda, 1. travnja, 10
sati, Crveni križ

Lovro Klepo (AUK), *Kako sam upoznao vašu majku*

Predstava je nastala kao završni ispit iz lutkarstva
Igra: Lovro Klepo
Mentorica: red. prof. ArtD. Maja Martinek
Sumentori: Matea Herman, , viši ass. i
Toni Leaković, ass.

O predstavi: Predstava nam pokazuje što se sve događa u glavi muškarca dok je njegova žena u rađaoni.

12

Trajanje 35 minuta

Dob: 8+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: srijeda, 1. travnja, 18 sati, Glazbena škola

Druga godina Glume i lutkarstva (AUK), *Brundibár*

Ispitna produkcija 2. godine prijediplomskog sveučilišnog studija glume i lutkarstva na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku nastala prema dječjoj operi *Brundibár*

Kostimi (glumci i lutke): Hana Černić, Ana Dujić, Iva Marijanović i Marion Grgurić

Scenografija: Jona Patković, Vanesa Šufraj, Marija Ljekar

Lutke: Nera Vorkapić

Igraju: Eva Getoš, Fran Jergović, Ivan Knežević, Dino Matković, Dora Pejić, Beata Pucarić, Ema Šutej, Marija Vukelić, Lun Žic Paskuči i Apolka Gödri

Mentori odsjeka za kazališnu umjetnost: red. prof.

ArtD. Hrvoje Seršić; Toni Leaković, ass.; Doc. art.

Veronika Hardy Činčurak; Filip Sever nasl. ass.

Mentori odsjeka za kreativne tehnologije: izv. prof.

art. Zdenka Lacina Pitlik, prof. artD. Ria Trdin i Lorna Kalazić Jelić, ass.

O predstavi: *Brundibár* je dječja opera nastala u Pragu 1938. godine za nacionalno natjecanje. Skladao ju je Hans Krása, a autor libreta je Adolf Hoffmeister. Originalna postava bila je sastavljena od djece koja su bila smještena u Praškom domu za nezbrinutu djecu. Do sredine 1943. sva djeca i zaposlenici tog doma bili su premješteni u koncentracijski logor Theresienstadt, gdje je skladatelj iz sjećanja rekonstruirao cijelu operu i prilagodio je instrumentima koje je imao na raspolaganju.

PREDST

Trajanje: 60 min

Dob: 10+

Jezik: hrvatski

Vrijeme i mjesto održavanja: srijeda, 1. travnja, 19 sati, Vanadis

David Zuazola, Španjolska, Šetač

Autor: David Zuazola

Režija: Marek Chodaczyński

Dramaturgija: David Zuazola, Marek Chodaczyński i Jelena Stojanović

Muzika: David Zuazola i Marek Zurawsky

Dizajn lutaka, scenografije i svjetla: David Zuazola

O predstavi: Šetač je priča o čovjeku koji bježi od rata, njegova je kuća uništena, obitelj mu je nestala i on mora tražiti budućnost. Zato ovaj čovjek mora stići do granice jer ga tamo čeka Novi svijet. Ali ovo je put pun teškoća poput onih koje prate tisuće i tisuće ljudi koji hodaju svijetom. Traže novi život pun mogućnosti i pokušavaju zaboraviti prošli život koji im je donio toliko patnje. Problem je što, kad stigne do granice, shvaća da Novi svijet nije kakvim ga je zamišljao.

Dob: 14+

Trajanje: 60 minuta

Jezik: bez teksta

Vrijeme i mjesto održavanja: srijeda, 1. travnja, 20:30 sati, Kazalište Virovitica

Voditelj: Zoran Petrović

Opis radionice: Mi2 je radionica autorskog izvedbenog stvaralaštva unutar koje ćemo graditi odnos između subjekta i objekta. Naglasak će biti na prikupljanju informacija i koncentriranom razvijanju autorskog materijala s fokusom na određenu temu. U središtu će biti izvođač koji, iz potrebe za sugovornikom, stvara priču iz neživog predmeta. Sudionici na taj način postaju autori koji usmjeravaju proces izvedbenog oblikovanja i stječu alate za osmišljavanje predstave od same ideje do konačnog proizvoda.

Mikro mundus, izložba-predstava

Voditeljica: Jelena Sitar Cvetko

Opis radionice: „Mikro mundus“ je inovativni format koji spaja vizualnu umjetnost i lutkarstvo. Sudionici će kroz intenzivan proces rada u parovima kreirati minijaturne lutkarske priče. Posebnost ovog projekta je interakcija s publikom – gledatelji se kreću kroz prostor, posjećujući male „scenske otoke“ na kojima se izvode kratke, parminutne predstave. Događaj kulminira kada publika obiđe sve pripremljene mikroskenske prizore.

Klasične tehnike kaširanog modela

Voditeljica: Alena Pavlović

Opis radionice: Trodnevna radionica posvećena klasičnim tehnikama izrade gipsanog kalupa i kaširanog modela koje se koriste u lutkarskom kazalištu. Sudionici će kroz praktični rad upoznati proces modeliranja, izrade kalupa, kaširanja te završne obrade kazališnog objekta.

Kreiranje lutkarske solo predstave

Voditelj: David Zuazola

Opis radionice: Polaznici će na radionici upoznati kako kreirati individualni rad, što će im omogućiti da postanu autori vlastitih predstava bez ovisnosti o drugima. Radionicu ćemo započeti zapisivanjem ideje ili radom na ideji koju polaznici već imaju. Na te ćemo ideje primijeniti dramaturške strukture koje je voditelj radionice razvio za lutkarsko kazalište, temeljene na njegovim studijima filma i audiovizualne komunikacije, a koje su u potpunosti primjenjive na kazalište lutaka i predmeta. Nakon tog prvog koraka, polaznici će moći razraditi priču koristeći predmete, lutke i materijale koje donesu na radionicu.

Lutkarska kritika – prostor strogo kontrolirane igre

Voditelj: Igor Tretinjak

Opis radionice: Kroz radionicu polaznici će se upoznati s osnovama kazališne kritike da bi se potom usmjerili prema njezinu specifičnom aspektu – lutkarskoj kritici. Kako kritički prodrijeti i progovoriti o klasičnom, a kako o suvremenom lutkarskom izrazu? Što podrazumijevamo pod naslovnom „strogo kontroliranom igrom“ te zašto je kritičar suvremenog lutkarstva ne samo kroničar i analitičar već i suautor? U kritičkom duhu i okruženju analizirat ćemo ta pitanja te rezultate ispitati na odabranim predstavama.

Radionica se realizira u suradnji Centra za lutkarstvo i suvremene kazališne izraze (CeLSKI) i Hrvatskog društva kazališnih kritičara i teatrologa (HDKKT).

16

„VIZUALNI
JEZICI
LUTKARSTVA“,
ZNANSTVENI
SKUP

Skup „Vizualni jezici lutkarstva“ dio je institucionalnog istraživačkog projekta „Kultura, identitet i održivost: nove znanstvene paradigme tradicionalnih i suvremenih kulturnih prostora (KultID)“ Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, a financira ga Europska unija – NextGenerationEU.

Program skupa:

Prvi dan

Marijana Petrović, *Vizualnost – scenski jezik lutkarstva*

Suvremeno lutkarsko kazalište vrlo se brzo vizualno razvija u potrazi za novim formama. Ono što opstaje njegova je suština – poetika. Lutkarsko kazalište formulirat ćemo najprije kao kazalište animacije. Radnja je važnija od riječi, a logika kazališta može biti iznad logike realnosti života, pogotovo u lutkarstvu, tako da je potreban nov, drugačiji pristup dramaturgiji. Predmet se pretvara u metaforu u kontekstu sižea, dobiva novi smisao, novu ulogu, mijenja se u uopćen znak ljudskog ponašanja. Estetski paradoks lutke je u tome da u umjetnosti njena nesavršenost, pretvorena u umjetničku realnost dobiva estetsku funkciju, postaje umjetnička ljepota. Snaga estetike lutke je u njenoj simbolici, figurativnosti i jezgrovitosti.

Livija Kroflin, *Lutkarstvo, vizualnost i nespোরазуми*

Lutkarstvo je vizualna umjetnost. Malo se tko ne bi složio s navedenom tvrdnjom. Pitanje je do koje je mjere ono vizualna umjetnost i što sve to uključuje, a što možda isključuje. Danas teško da bi itko ozbiljno tvrdio da kazalište lutaka ne pripada kazališnoj

umjetnosti, ali praksa pokazuje nesporazum kad se likovnjaci odnose prema svojim lutkama kao prema autonomnoj umjetnosti, kao da ih rade za izložbu.

Jelena Paligorić Sinkević, *Transformacije dramaturgije u suvremenom lutkarskom kazalištu danas*

Jesu li riječi dovoljne kao sredstvo ili im moramo pomoći da potpuno pređu u metaforu? Riječ postaje simbol, univerzalni i inkluzivni glas. Je li jedini jezik koji možemo koristiti onaj govorni? Koliko je novoj generaciji djece bliži interaktivni jezik lutkarskih slika? Postaje li riječ, kad je pretočimo u metaforu, nešto s čim se brže identificiramo?

Zdenka Đerđ, *Igra i suigra figuracije i apstrakcije na hrvatskoj lutkarskoj sceni*

Mnogi likovni umjetnici tijekom 20. stoljeća pokazuju zanimanje za kreaciju i izradu lutaka i scenografije pa individualno umjetničko stvaranje povremeno ili često zamijene s kolektivnim radom osmišljavanja likovne sastavnice lutkarske predstave, bilo da je rade za djecu ili odrasle. U izlaganju će biti riječi o umjetničkim istraživanjima u lutkarskom mediju likovnih umjetnika od Picassa i Kleea do Meschkea i Siegela te hrvatskih umjetnika poput Babića, Deželića, Brajkovića, Boureka i drugih.

Matteo Spiazzi, *Spada li maska u lutkarsko kazalište ili kazalište glumca?*

Izlaganje istražuje ulogu maske kao scenskog i konceptualnog sredstva koje djeluje kao točka poveznica između lutkarskog kazališta i kazališta glumca, dovodeći u pitanje podjelu koja se u kazališnoj praksi i povijesti izvedbenih formi često pokazuje umjetnom i zavaravajućom. Maska,

shvaćena ne samo kao predmet, nego i kao aktivno scensko načelo, preoblikuje odnos između tijela, geste, glasa i prisutnosti, približavajući glumački rad radu lutkara, istodobno smještajući lutku unutar potpuno utjelovljene izvedbene logike.

Nika Bezeljak, *Fragmenti znatiželje*

Znatiželja je osnova kreativnosti, vođena propitkivanjem i osjetljivošću na izazove koji otvaraju put novim idejama. Istražujemo svim osjetilima koja su nam na raspolaganju. A kazalište je umjetnička forma koja ih sve budi i obraća im se, aktivirajući osjetilnu percepciju i misao. Lutkarsko kazalište upravo je u tom djelovanju čudesan i bogat alat. Posebice u aspektu simboličkog, metaforičkog, karikaturnog i magičnog, na tankoj granici ne samo između stvarnog i prikaza, nego i živog i neživog. Odnosno upravo u živosti neživoga.

Maša Radi Buh, *Problem kao potencijalna metoda stvaranja lutkarske predstave*

Izlaganje se temelji na labavom praćenju koncepta problema kao koreografskog oblika mišljenja koji je razvila teoretičarka plesa Bojana Cvejić. U tom se konceptu problem promatra kao metoda stvaranja kroz postavljanje pitanja. Ovdje ćemo otvoriti pitanje je li moguće na vizualne elemente lutkarskih predstava gledati na sličan način, no s pomakom fokusa na „probleme“ koji se pojavljuju kada je predstava već dovršena.

Tjaša Juhart, Likovnost lutke kao muzejskog predmeta

Pitanje što se događa s lutkama nakon završetka njihova scenskog života podjednako zaokuplja kazališne praktičare i muzealce. Dok prvi zagovaraju tezu o „smrti“ lutke, drugi pokazuju interes za njezin muzejski „život nakon života“. Lutke u tom post-životu nužno žrtvuju svoju izvedbenu dimenziju u korist skulpturalne vrijednosti, ponajprije se očitujući kroz vizualnost i likovne kvalitete kao najočitiji kriterij u prosudbi vrijednosti. No nameće se pitanje: je li ono što je najočitije ujedno i najopravdanije?

Igor Tretinjak, Kako su likovni umjetnici mijenjali hrvatsko lutkarstvo

Povijest hrvatskog lutkarstva može se promatrati kao povijest velikih promjena i obrata. U fokusu izlaganja bit će promjene koje su inicirali neki od najvažnijih likovnih umjetnika hrvatskoga lutkarstva poput Ljube Babića, Berislava Brajkovića i Berislava Deželića, Zlatka Boureka, Branka Stojakovića i Mojmira Mihatova. Svi oni bili su ne samo autori vizualnog sloja predstava, već i suautori predstava u cjelini te inicijatori velikih skokova u razvoju hrvatskog lutkarstva.

Ivana Slunjski, Lutkarstvo kao prostor sna

Izlaganje analizira niz lutkarskih predstava nastalih u autorskom i redateljskom kontekstu Dubravke Crnojević-Carić (često u suradnji s Marinom Carićem), s posebnim naglaskom na produkcije Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića u Osijeku tijekom 1990-ih, te projekte u drugim produkcijskim okvirima. Analizirane predstave oblikuju koherentnu autorsku poetiku u kojoj lutkarstvo postaje prostor

istraživanja granica jezika, tijela i slike, te medij artikuliranja dubokih egzistencijalnih i emocionalnih tema, često posredovanih strukturama sna i sjećanja, arhetipskim i mitskim slojevima, simbolima, bogatim vizualno-scenskim oblikovanjem.

Jelena Stojanović-Patrnogić, *Repertoarska politika kao ogledalo vremena i publike*

U kojoj mjeri suvremeni mehanizmi i tehnike oblikuju umjetnički izbor, a koliko ih ograničavaju realni kapaciteti kazališta? Koliko osluškujemo publiku i njene reakcije, a gdje postavljamo granicu da bismo očuvali vlastitu misiju? Može li kazalište za djecu i mlade ostati vjerno sebi, a istovremeno biti ogledalo svijeta koji se neprestano mijenja?

Ljiljana Dinić, *Prostor, motivi i objekti kao vizualni jezik u predstavi Alisini snovi*

Izlaganje analizira predstavu *Alisini snovi* u produkciji Pozorišta za decu i mlade Kragujevac (2025, r. Luana Gramegna) s ciljem da ispita na koji način vizualni elementi postaju primarni nosioci značenja u suvremenom lutkarskom kazalištu. Umjesto oslanjanja na književni narativ kao čvrstu strukturu, predstava gradi autonomni scenski tok u kojem se značenje oblikuje kroz organizaciju prostora, kreiranje slika i izbor objekata i motiva u skladu s njihovim simboličkim potencijalom.

Irina Somborac, *Lutkarstvo u doba digitalnih tehnologija*

U suvremenom trenutku obilježenom ubrzanim razvojem digitalnih tehnologija, lutkarstvo se nalazi između dvije sile: ručnog rada i digitalnih sistema koji sve snažnije oblikuju suvremeni scenski prostor. Iako je i sama lutka tehnološki mehanizam

koji omogućava pokret i iluziju života, suvremene scenske prakse uvode nove digitalne sisteme koji mijenjaju odnos između lutke, izvođača i prostora. Polazeći od vlastite umjetničke prakse zasnovane na ručnom radu i istraživanju materijala, pitam se gdje se nalazi granica između lutkarstva i multimedijalnog spektakla. U tom odnosu tehnologija se promatra kao alat koji može proširiti lutkarski jezik, ali ne smije zamijeniti njegovu suštinu – odnos između ruke, materije i pokreta.

Iva Nemec, Vizualna dramaturgija kamišibaja: između tradicije i suvremenih izvedbenih praksi

U fokusu izlaganja je vizualna dramaturgija kamišibaja kao ključni aspekt oblikovanja izvedbenog značenja unutar ovog slikonarativnog medija. Izvedbena logika kamišibaja počiva na principima bliskima lutkarstvu, pri čemu ilustrirani kadar funkcionira kao vizualni objekt koji se aktivira manipulacijom, ritmom i glasom izvođača. Vizualni elementi pritom sudjeluju u izgradnji dramaturškog učinka kroz sekvencijalnost slike, ritam izmjene kadrova i odnos vidljivog i nevidljivog, uz naglašenu multimodalnost izvedbe. Istraživačko pitanje izlaganja glasi: kako vizualni elementi u kamišibaju proizvode dramaturški učinak i na koji se način ti mehanizmi transformiraju u suvremenim izvedbenim praksama?

Jurica Novaković, Od riječi do slike

Izlaganje će nastojati potaknuti djelatnike lutkarskih kazališta da nadvladaju tradicionalna izražajna sredstva kako bi lutku oslobodili bremena riječi. Izvor nadahnuća potražiti ćemo u slikarstvu, naročito u predrafaelitskoj poetici i apstraktnome ekspresionizmu.

Organizatori:

Kazalište Virovitica

Trg Ljudevita Patačića 2

33000 Virovitica

<https://kazalistevirovitica.hr/>

Tomislav Pintarić, ravnatelj

Miran Hajoš, stručni suradnik za programe u kulturi i kazališnu suradnju

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku

Kralja P. Svačića 1/F

31000 Osijek

<http://www.uaos.unios.hr/>

umjetnički voditelji: Tamara Kučinović i Nenad Pavlović

Partneri, donatori, sponzori:

Republika Hrvatska Ministarstvo kulture i medija

Grad Virovitica

Provodi se u okviru projekta „Održiva kreativnost“, financira Europska unija – NextGenerationEU.

Za organizatore:

akademkinja Helena Sablić Tomić, dekanica

Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku

Tomislav Pintarić, ravnatelj Kazališta Virovitica

Organizacijski odbor:

prof. art. Davor Šarić, pročelnik Odsjeka za kreativne tehnologije

red. prof. ArtD. Maja Martinek, pročelnica Odsjeka za kazališnu umjetnost

doc. dr. sc. Hrvoje Mesić, prodekan za umjetnost, kvalitetu i strategiju

AKADEMIJA ZA
UMJETNOST I KULTURU
U OSIJEKU

THE ACADEMY OF
ARTS AND CULTURE
IN OSIJEK

kazalište virovitica

virovitica

Virovitičko-
podavska županija
Uvijek otvorenih vrata

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
Republik
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

Grafički dizajn: Dorea Paloš